

Till
Regeringskansliet

Osynliggörande av tornedalingar, kväner och lantalaiset vid EU-toppmöte

Svenska Tornedalingars Riksförbund - Tornionlaaksolaiset (STR-T) företräder den meänkielitalande minoriteten tornedalingar, kväner och lantalaiset. Organisationen har tagit emot reaktioner från upprörda medlemmar över att det saknades representation av den meänkielitalande minoriteten under det viktiga EU-toppmötet som hölls i minoritetens hemområde Kiruna. Förbundet har varit i kontakt med Kiruna kommun och ifrågasatt osynligheten av minoriteten och vill gärna ha svar även från ansvarig på Regeringskansliet för samordningen av tillställningen på varför man inte inkluderat tornedalingar, kväner och lantalaiset.

Särbehandling av nationella minoriteter

I Kiruna kommun finns ett mycket stort antal människor tillhörande den meänkielitalande minoriteten som till antalet uppskattas, lågt räknat, vara 150 000 individer. Vi har en lång historia i området där både kulturen och språket är levande. Kiruna är förvaltningskommun för meänkieli, samiska och finska. Den meänkielitalande befolkningen är idag och har historiskt varit stor i området och har spelat en viktig roll i malmbrytningens historia.

Det arktiska klimatet och utplockade ensidiga kulturella inslag synliggjordes under EU-toppmötet men den kulturella mångfalden speglades inte. Två nationella minoriteter i området saknade representation. Den europeiska, den svenska och den samiska flaggan hissades högtidligt och starkt symboliskt men meänflaku, kvänflaggan och sverigefinnarnas flagga fick ligga kvar i sina lådor. Hans majestät konungen välkomnades inte bara av kommunalrådet utan också av företrädare för den samiska minoriteten, Sametingets ordförande. Den sistnämnda fick också föra det samiska folkets talan under planerat möte med regeringen, Kiruna kommun, Länsstyrelsen och Sametinget.

Det borde vara en självklarhet att nationella minoriteter som lever och verkar på området ska synliggöras vid en så stor och viktig händelse av detta slag. De nationella minoriteterna omfattas av samma lagstadgade skydd om nationella minoriteter och bör också behandlas likvärdigt i enlighet med denna.

Ökad polarisering

Vid kontakt med Kiruna kommuns samordnare för EU-toppmötet, framkom att planeringen skett i dialog med tjänstepersoner på Regeringskansliet. Kiruna kommun menar att man inte haft möjligheter att påverka inslagen i programmet för EU-politikernas vistelse. Det här sker i en tid då motsättningar mellan de nordliga minoriteterna växer i takt med statens uteslutande behandling av den tornedalska minoriteten i bland annat renmarksfrågan. Sveriges första Sannings- och försoningskommission utreder kränkningar och övergrepp på den meänkielitalande minoriteten som skedde under en tid då minoriteten skulle osynliggöras och assimileras.

Att Kiruna kommun och Regeringskansliet, med allt det ovannämnda i vetskap, väljer att inte inkludera tornedalingar, kväner och lantalaiset i att representera området är bedrövligt. Att inte behandla de nationella minoriteterna på området likvärdig utifrån det lagstadgade skyddet dessa omfattas av, är inte acceptabelt. Det visar på att negligeringen, förminsningen och osynliggörandet av den meänkielitalande minoriteten fortgår och det bidrar till ökad polarisering. Det är också förvånande att man i just detta sammanhang väljer att inte inkludera tornedalingar, kväner och lantalaiset med tanke på den kritik riksorganisationen STR-T, nyligen inlämnat till Europarådet gällande diskriminering och uteslutande behandling av den meänkielitalande minoriteten.

STR-T förväntar sig att de ansvariga för innehållet i programmet på Regeringskansliet inte blundar för denna kritik utan besvarar följande frågor:

- Varför valde man att ge endast en av områdets tre nationella minoriteter utrymme och synlighet under det viktiga EU-toppmöte som nyligen ägde rum i Kiruna?
- Varför valde man att enbart hissa den samiska flaggan, sida vid sida av den europeiska och svenska flaggan och därmed utesluta de nationella minoriteterna tornedalingar och sverigefinnar vid denna symboliskt viktiga programpunkt?

Pajala 2023-01-16

Inger Junkka
Ordförande
Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset

Eva Kvist
Verksamhetsledare
Svenska Tornedalingars Riksförbund – Tornionlaaksolaiset

